

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
 Yksi vuosikerta ..\$5.50 Kuusi kuukautta \$3.00
 Kolme kuukautta ..\$1.60 Yksi kuukautta 60

Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:
 Yksi vuosikerta ..\$8.50 Kuusi kuukautta \$4.50

SUBSCRIPTION RATES in the United States:
 One Year .....\$5.50 Six Months \$3.00
 Three Months ...\$1.60 One Month 60

TILANNE PUOLASSA KRIITILLINEN

DEMOKRAATIT NIMITTÄNEET KUV. COX'IN

Nimityksen saaja on tunnettu julkisena työväen vihollisena samaten kuin Harding

SAN FRANCISCO, Cal., 6 p. heinäk. — Kuvernööri Cox, Ohiota, nimittettiin viime yönä kello 1:40 demokraattipuolueen presidentinehdokkaaksi.

Kuvernööri Cox nimittettiin 44:n äänestyksen jälkeen. Kun McAdoon taistelunjohtaja Amidon näki, että oli enää mahdoton häntä McAdoon äänimäärää, samalla kun Coxin oli säännöllisesti kasvanut, kyllästy hän "taisteluun" ja esitti, että Cox nimittetään yksimielisesti. Esitys hyväksyttiin jylisevän melun vallitessa.

Lauantai-iltaan kello 12 mennessä oli toimitettu 22 äänestystä pääsemättä ratkaisuun. Sunnuntaina pitivät johtajat salaisia neuvotteluja, ja kun äänestystä jatkettiin maanantaina, kävi selville, että kuvernööri Cox oli saanut trustierain nimityksen.

Sama peli uudistui.

Demokraattipuolueen konventiossa uudistui sama näytös kuin republikaanipuolueen konventiossa. Ehdokkaiksi nimettiin mies, joka tunnetaan työväestön katkeraksi vihamicheksi, mies, joka samaten kuin Harding, on suurpääoman nöyrä ja kuulainen palvelija. "Cox, kuten Harding, on aloittanut uransa sanomalehtimieheksi, ja päässyt "yhteiskunnalliseen asemaansa" suurpääoman etujen uskollisena edustajana. Palkkioksi on hän ollut kerran kongressinlehenä ja kaksi virkakautta tätä ennen Ohion kuvernöörinä. Kuvernöörinä ollessaan on Cox tullut kuuluisaksi Ohion työväen lakkojen armottomana murskaajana sotavien ja sotailin avulla. Käki Cox ettei Harding ovat palvelleet samoja ryhmiä ja heidät voi saattavasti nimittää "ohiolaisiksi kaksoiksi". Molemmat ovat verrattain keskinkertaisia kyykyä henkisesti — suurpääoman lakeijoina, ja vähän tunnettuja maan yleispolitiikassa. Elpö ole ihme siis, jos keskiluokan liberaalit aikovat ottaa tyytymättömiä molempien ehdokkaiden, sillä kummallakaan ei ollut laajempaa kannatusta republikaanisten ja demokraattisten äänestyskärjen keskuudessa.

Kolmas puolue ilmestyy näyttämölle.

Että keskiluokka on täysin tyytymätön molempien vanhojen puolueiden menettelyyn, ilmenee siitäkin, että sellainen henkilö kuin senaattori Robert Owen, Oklahoma, joka ei radikaalisuudella ole suinkaan pilattu, ilmoittaa, että kolmannen puolueen perustaminen on oleva seurauksena valtapuolueiden menettelystä ja että sellaisen puolueen perustaminen on välttämätöntä. Kun tämä puolue ilmestyy näyttämölle, tulee se mahdollisesti keräämään lipppuna juurelle laajat joukot tyytymättömiä keskiluokalaisia ja säätyläisiä vanhoista puolueista. Moni työläinenkin tulee erehtymään uuden puolueen suhteen, mutta kieltämätöntä on myös, että sosialistipuolue kiykenee Debsin ollessa ilpunnantajana keräämään suuren määrän ääniä vastalauseksi valitsevalle järjestelmälle.

Vaativat 'saataviaan' neuvostohallitukselta

LONTOO, heinäk. 6 p. — "Daily Heraldin" tietämän mukaan on täällä olevalle Venäjän kauppavaltuuskunnalle jätetty haaste saapua oikeuteen vastamaan jutussa joka nostettu sitä vastaan tarkoituksena takavarikoida sen(?) omaisuus, jotta voidaan suorittaa neuvostohallituksen velat. "Herald" sanoo tämän jutun yhteydessä tulevan esittävän kansainvälisen kysymyksen valtakunnallisen hallituksen oikeudesta sosialisoida teollisuuslaitoksia suorittamatta hyvitystä osakkaille. Venäjän kauppavaltuuskunta on palannut asianajajakseen Sir Edward Carsonin.

VAATIVAT OIKEUTTA SORRETEUILLE

Englannin raatajat jälleen koroittavat äänensä punaisen tasavallan puolesta

SCARBOROUGH, Englanti, heinäk. (F.P.) — Englannin Työväenpuolueen konferenssissa, joka pitää istuntojaan täällä, on päätetty vaatia täydellistä itsenäisyyttä Egyptille ja Intialle sekä oikeudenmukaisella tavalla ratkaistavaksi Irlannin kysymys. Irlantia koskevassa ponnassa vaaditaan ryhdyttäväksi toimiin perustavan kokouksen koolle kutsumiseksi Irlannissa, päättämään Irlannin tulevasta hallitusmuodosta, ilman minkäänlaisia ehtoja tai rajoituksia Englannin hallituksen taholta. Myöskin siinä vaaditaan poistettavaksi kaikki englantilaiset joukot Irlannista.

Edellisen päivän istunnossa hyväksyttiin yksimielisesti ponnat, joissa vaaditaan tehtäväksi muutoksia rauhansopimuksiin, tunnustettavaksi Venäjän neuvostohallitus, pidättäydäytäväksi ottamasta osaa soraanaisesti tai epäsuoraasti hyökkäyksiin Venäjää vastaan ja myönnettäväksi kaikille täydellinen vapaus kaupankäyntiin Venäjän kanssa. Konferenssi edelleen päätti vaatia poistettavaksi salaiset sopimukset ja asetettavaksi ehtoja Venäjän kaakanaikset kansainvälisen komissioonin kontrollioitavaksi.

Konferenssissa hyväksyttiin ehdotus komitean lähettämistä pääministeri Lloyd-Georgen puheille joka komitea pannaan kokoon Työväenpuolueen toimeenpanevan komitean sekä ammattijärjestöjen parlamenttikomitean jäsenistä ja jonka tehtäväksi annetaan esittää pääministerille vaatimus hetimitästä rauhansolmimisesta Venäjän kanssa ja Venäjän saarron poistamisesta. Komitealle annettiin myöskin määräys esittää pääministerille Unkarin valkoterroria tutkineen Työväenpuolueen lähetystön raportti.

Englannin sosialistipuolueen edustajiston taholta tehtiin esitys koko maata käsittävästä konferenssin koolle kutsumisesta päättämään yleislakon julistamisesta työläisten vaatimusten laivaste ajamiseksi, ja kalvostyöläisten johtaja Robert Smillie sai edustajat haltioihinsa sanomalla, että on tehtävä jotakin enemmän konferenssin vaatimusten perille ajamiseksi kuin että lähetetään lähetystö pääministerin puheille. Jos pääministeri suhtautuu kielteisesti vaatimuksiin, joita lähetystö lähelle esittää, sanoi Smillie, niin siinä tapauksessa olisi het kutsuttava koolle ylimääräinen järjestelyiden työläisten konferenssi harkitsemaan kysymystä koko maata käsittävän yleislakon julistamisesta.

VALPAS VAATII VAPAUTTAAN

Edward Valpas-Hänninen on korkeimpaan oikeuteen jättänyt armonanomuksen, jonka lopussa hän, viitaten siihen, mitä on valtiorikos-oikeudessa puolestansa esittänyt, anoo että valtiorikoskohteen kohtuuton, virheellisen perusteluhan rakentava ja kerrassaan hämmästyttävä päätös oikaistua ja hänet vapautetaan päätöksessä tuomitusta rangaistuksesta.

Vasemmisto-sosialisteja vangittu Suomessa

Kesäkuun 4 päivänä vangittiin Turussa tunnettu puoluejohtaja, Seth Heikkilä, ja vietiin Helsinkiin. Vangitseminen tapahtui Helsingissä saadun määräyksen mukaan. Turun ohraan "virkaillain" selityksen mukaan tullaan kaikki vasemmisto-sosialistien puoluekokouksen osanottajat vangitsemaan. Kokouksen hajottamisen yhteydessä vangituista ovat Raatikainen, Lehtinen, Jalava, Kähkönen ja Vuolijoki, siirretti Helsingin lääninvankilasta Turun vankilaan.

PUNAISET VALLANNEET LEMBERGIN. PUOLASSA ANNETTANEE HALLINTOVALTA PUOLUSTUSNEUVOSTON KÄSIIN

Lontoo, heinäk. 5 p. — "Daily Mailin" Varsovan-kirjeenvaihtaja tiedottaa, että bolshevikit ovat valloittaneet Lembergin puolalaisilta.

Varsova, heinäk. 5 p. — Viime torstaina pidetyssä valtiopäivien ylimääräisessä istunnossa ja sotaneuvoston kokouksessa on käsitelty kysymystä hallintovallan luovuttamisesta kansallisen puolustusneuvoston käsiin. Tilanne on käynyt niin kriittilliseksi bolshevikien etenemisen takia Ukrainassa, että äärimäisiin toimenpiteisiin ryhtymistä pidetään välttämättömänä.

Valtiopäivien istunnossa muudan talonpoikaisedustaja Okone ehdotti ryhdyttäväksi heti rauhanneuvotteluihin bolshevikien kanssa.

PUOLAN KYSYMYS ESILLE ENTENTEN KONFERENSISSA

Bryssel, heinäk. 5 p. — Täällä koolla olevassa ententen konferenssissa, jolle on saapunut hälyyttäviä tietoja puolalaisia vastaan taistelevien bolshevikien etenemisestä, otetaan käsiteltäväksi Puolan militaarinen tilanne, mikäli täällä on saatu tietää. Konferenssin edustajat ovat neuvotelleet tästä kysymyksestä ententen joukkojen ylikomentajan kenttämarsalkka Fochin ja Englannin armeijan yleisesikunnan päällikön kenttämarsalkka Wilsonin kanssa.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 6, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, heinäk. 4 p. — Moskovasta saapuneessa radiosanomassa kerrotaan, että puolalaisia vastaan taistelevat punaset edelleen etenevät Rovnon seutuvilla. Puolalaiset yhä perääntyvät myöskin Mosirin suunnalla.

PARIISI, heinäk. 5 p. — Varsova lentätetään, että puolalaiset ovat torjuneet punaisten hyökkäyksen Szaden järven seutuvilla. Puolalaiset kerrotaan ottaneen punaisten jonkun määrän sotatarpeita sekä vanginneen prikaatin esikunnan.

LONTOO, heinäk. 5 p. — Bolshevikit ovat murtaaneet vihollisen vastarinnan Krimin rintamalla, tiedotetaan tänne Moskovasta tulleessa radiosanomassa. Punaiset ovat valloittaneet useita kyllä 25 englantilaispeninkulman päässä lounaseen Orehkovista, Jekaterinoslavin piirissä.

JAPANIN PUUHAT SIPERIASSA

TOKIO, heinäk. 5 p. — Epätietoisuus Japanin toimenpiteisiin nähden Siperiassa häviöni ellen kun täällä virallisesti ilmoitettiin, että tarkoituksella pitää yllä Japanin arvovaltua se tulee miehittämään Jotakin paikkoja Sachalinilla sekä pitämään Vladivostokissa ja Habarovskin piirissä miehiä mikäli tarvitaan järjestyksen ylläpitä varten, siihen saakka kunnes Siperiaan on muodostettu "laillinen" hallitus.

Sähkövoiman käyttö maata viljeltäessä Neuvosto-Venäjällä

Krasnaja Gasetta kirjottaa: Toukokuun 21 päivänä käytettiin ensi kerran sähkövoimaa Pietarlin pellolla. Sähkövoimalla suoritettu maanviljely, jota tähän saakka on sovellettu vain kehittyneimmissä teollisuusmaissa (Amerikassa, Saksassa) on täten siis vihdoin Neuvosto-Venäjälläkin päässyt alkuun.

Nykyisen metallikoneosien puutteen vallitessa on Pietarin ensimmäisen valtion sähköseman köyhällistä omaamista minkäänlaisia erikoisesti tarkotusta varten rakennettua konepajaa, paitsi asemaa, jossa on suoritettu vain tavallisia vaunujen, moottorien ja dynamokoneiden korjauksia, kyennyt talven kuluessa valmistamaan kaksi traktori-moottoria ja viisiteräisen auran.

Tehtävän suoritus on vaatinut suunnattomia panostuksia — alkaen pienimmistä ruuvista aina tärkeimpiin koneiston osiin saakka; kaikki täytyi itse suorittaa. Nyt on tämä työ tehty.

Poljuostrovan sähköseman työläisten peitoloholla tämä sähköaura, joka vastaa kymmeniä hevosia ja ehti 8 minuutissa viidellä auringetälläan kulkea 200 sylvää edes ja takaisin, kääntäen maakamaran kylvöä varten. Sitten kun kynnö on suoritettu sovitetan samoihin moottoreihin äes ja sitten kyvölaite, niittokone, viljankorjuukone, lyhteensitomalaite, jauhuskone j.n.e.

KOLMANNEN KANSAINV. KONGRESSI

On kutsuttu koolle Moskovaan kuluvan heinäkuun 15 päiväksi

MOSKOVA. — Kolmannen eli Kommunistisen Internationalen toimeenpaneva komitea on julkaisut manifestin Kolmannen Internationalen toisen kansainvälisen kongressin kokouksesta. Kongressi kokoutuu Moskovaan heinäkuun 15 päivänä.

Toimeenpaneva komitea on laatinut seuraavan työjärjestyksen:

- 1) Toimeenpanevan komitean raportti.
- 2) Eri maitten edustajien raportit.
- 3) Nykyinen tilanne ja Internationalen ohjelma ja ehdot Kolmannen Internationalen liittymisestä.
- 4) Parlamentarismi.
- 5) Ammattijärjestöt ja työneuvostot.
- 6) Kommunistipuolueitten järjestäminen ja osallisuus köyhällisten vallanvoittamisessa.
- 7) Kansantalouseliikettä.
- 8) Agraarikysymys.
- 9) Kanta usiin keskuspyrkimyksiin, kuten teoria hyväksyä kommunistinen ohjelma ja ehdot Kolmannen Internationalen liittymisestä.
- 10) Kommunistisen Internationalen säädökset.
- 11) Naisjärjestöt.
- 12) Nuorisoliike.

Edustus oikeus.

Edustus oikeus on kaikilla kommunistisilla puolueilla, ryhmillä ja ammattijärjestöillä, jotka virallisesti ovat liittyneet Kommunistiseen Internationalen.

Kaikkia ryhmiä ja järjestöjä, jotka seisovat Kommunistisen Internationalen perusteella, mutta ovat oppositiosuonissa niihin puolueisiin, jotka ovat virallisesti liittyneet, kehoitetaan myös ottamaan osaa kongressiin, joka myöhemmin päättää äänioikeustavoista, mikä näille ryhmille annetaan.

Kongressin kehoitetaan tulemaan myös syndikalistisia ja industriallisia työväenjärjestöjä, jotka ovat olleet virallisissa yhteydessä toimeenpanevan komitean kanssa.

Toimeenpaneva komitea erikseen palostaa kaikille kommunistisille puolueille, että ne edustajien lähettämisen ohella nimittävät vakituksia puolueoimikuntiansa edustajia, jotta nämä olisivat tilaisuudessa olemaan Venäjällä pitemmän aikaa.

Manifestissa lausutaan edelleen, että kommunististen aatteiden nopea leveneminen kautta maailman, on tehnyt välttämättömäksi kutsua koolle tämän kongressin, joka tulee antamaan täsmällisen ja selvän vastauksen niihin kysymyksiin, jotka esitetään työjärjestyksessä ja määrättelee suuntaviivoja köyhällisten vallankumoukselle.

MOSKOVA. — Moskovaan on saapunut nuorisososialististen järjestöjen edustajia Amerikasta, Ruotsista ja Sveitsistä. Edustajat tulevat viipymään kauemman aikaa Venäjällä, tutustumassa sen oloihin ja järjestämällä yhteyttä Venäjän nuorisoliitosten ja ulkomaitten välillä.

SUOMALAISTEN LAPSI JOUTUNUT JUNAN ALLE

PORTLAND, Ore., heinäk. 5 p. — George Ruokonen, Mr. ja Mrs. S. W. Ruokosen n:osta 1176 Albina ave., 3-vuotias poikaan, loukkaantui kuolettavasti Columbia maantietä lähellä Vista House varhain eilen illalla, kun hän joutui suuren matkaa-automobilin alle. Lapsi kuoli äitinsä syliin matkalla Portlandiin.

Onnettomuus tapahtui silloin kun Ruokosen perhe, joka oli ollut pyhä viettämässä luonnon helmassa tien varrella, valmistautui lähtemään kotiin. Lapsi oli juossut tien yli juuri kun kaksi automobilia oli tulossa. Hän väisti ensimmäisen auton, mutta joutui sitten toisen automobilin alle.

A. R. French, n:osta 410½ Morrison ave., joka ajoi lapsen yli ajautta autoa, raportteerasi tapauksesta poliisiasemalle. Toistaiseksi ainakaan ei Frenchiä vastaan ole nostettu kannetta.

VENÄJÄN SUURTYÖ MAILLALLE

Emma Goldman ylistää Venäjän kansan merkittäviä saavutuksia

NEW YORK, 5 p. heinäk. (F.P.) — "Kunhan vaan vois puhua tullaan kielellä — silloin polttaisin Amerikan kansan sydämeen tiedon siitä, mikä suunnaton rikos on tehty tätä ihmeellistä maata vastaan." Tämä on lausua Emma Goldmanin Venäjältä lähettämästä yksityisestä kirjeestä eräälle tuttavalleen täällä, ja se kumoo kokonaan New York Times-lehden julkaiseman oletetun Emma Goldmanin haastattelun, jossa sanotaan Emman haluavan saapua takaisin tähän maahan ja moitittuine neuvostovaltaa. Tämä on ensimmäinen suoraan esitetty saapunut tiedonanto Emma Goldmanilta itsestään.

"Englantilainen lähetystö oli täällä (Pietarissa) ja on nykyään Moskovaassa," sanotaan kirjeessä "Kunhan he vain huomaisivat sen mustan rikoksen mikä maailma on tehnyt Venäjää vastaan... Emme ole jättäneet mitään tekemättä saadaksemme heidät käsittämään mitä maailma on Venäjälle velkaa. — tälle merkittävälle kansalle, joka on jo kärsinyt niin paljon."

Haywood sai puhua häiritsemättä Portlandissa

PORTLAND, Ore., 5 p. kesäk. — William D. Haywood, I. W. W.-liiton yleisliikkeen johtaja, joka maanantaina Rhose-puistossa suurelle joukalle kuuljoita virkavallan häiritsemättä.

Haywoodin esitti kuuluisa lakimies George Vanderveer, joka edellisenä päivänä oli vangittu Astoriassa, yrittettyään puhua työläisten piknikissä.

Varhaisemmin puhui Kate Sandler, Haywood lähtee tänään Spokaneen, jossa hän pitää viimeisen puheensa tällä puhujamatkallaan.

Haastattelulle Haywood selitti, että tämä oli hänen ensimmäinen vierailunsa Portlandissa. Hän sanoi teollisuuden osottavan voimakkaalla laimenemisen merkkejä lännellä, johon ei alvan vähässä määrässä on vaikuttanut pikuporvarien harjoittama terrori lännellä ja sitä seurannut surullinen reklaami, joka on pelottanut pääomansijoittajia.

Vienan Karjala itsenäiseksi

MOSKOVASTA tiedotetaan kesäk. 13 p:nä: Auttaakseen Karjalan työväenluokkaa taistelussaan yhteiskunnallisen vapauden puolesta on Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Komitea päättänyt muodostaa Aunuksesta ja Vienasta alueellisen yhteisliikeyden, sekä neuvostovaltan perustamisen 11 pykälän nojalla määrännyt Edward Gyllingin, Jaakko Maen ja Vasili Kudjeffin kutsuamaan koolle neuvostokongressin päättämään Karjalan kommuunin hallintoasioita.

Henkilöistä, jotka neuvostohallitus on nimittänyt Karjalan hallitusasioiden järjestämiseen on Edward Gyllingin tunnettu Suomen punaisen hallituksen rahaministerinä ja erikoistuntijana finanssi-tilasto-ja maakysymysten alalla. Jaakko Mäki on ottanut osaa työväenliikkeeseen m.m. Amerikassa, sekä Suomessa, jossa hän ennen sisällissotaa oli useita vuosia sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajana.

Vasili Knudjeff on synnyttänyt Vienan karjalainen.

UUSI NEUVOSTOTASAVALLA

MOSKOVA. — Yleisvenäläinen toimeenpaneva komitea on hyväksynyt uuden tatarilaisen neuvostotasavallan itsenäisyyden. Neuvostotasavallan pääkaupunkina tulee olemaan Kasan. Tasavallalta kuuluu itäinen osa Ufan kuvernemnttiä ja suurin osa Bugulman ja Samaran kuvernementeistä.